

Núm. 71

desembre 2002

SUMARI

Congressos: *Poder i societat civil*: IV Congrés Català de Sociologia. II Congrés Català de Joves Sociòlegs i Sociòlogues.

Notícies: Grup d'Anàlisi de l'Acció Col·lectiva i dels Moviments Socials: projectes iniciats. Sopar-col·loqui: *La seguretat ciutadana: el paper dels ajuntaments*.

Visites del Curs: *La Recerca Sociològica a Catalunya (VIII)*.

Publicacions dels socis.

Convocatòries.

Coordinació: Carles Gironès.

Secretària: Montse Camps

Societat Catalana de Sociologia

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

M. Aurèlia Capmany, 14, 08001 Barcelona

Tels. 93 3248581/85

Fax: 93 270 11 80

Correu electrònic: acs@iecat.net

Plana web: <http://www.iecat.net/acs>

Congressos

***Poder i societat civil*: IV Congrés Català de Sociologia.**

Ens complau anunciar-vos que els dies 5 i 6 d'abril de 2003 es celebrarà a Reus el IV Congrés Català de Sociologia sota el lema PODER I SOCIETAT CIVIL. En aquest congrés es continua la línia marcada pel darrer (Lleida, 1999), on es va optar per un tema monogràfic d'estudi. Aquesta vegada s'ha triat **l'anàlisi de les relacions de poder i la societat civil** com a eix central, amb l'objectiu de sotmetre a debat allò que des de la disciplina sociològica catalana, es desenvolupa sobre la conceptualització i l'evidència empírica de les relacions de poder i la societat civil.

De moment, les dades confirmades del congrés són que hi haurà tres sessions plenàries que seran les següents: *Societat civil i poder* (sessió inaugural), *Conflicte polític i social al país base* i la tercera *Procés de secularització a la Catalunya actual*.

A més, s'ha constituït els següents grups de treball:

1. Sociolingüística. Poder i llengua als territoris de parla catalana.
2. Moviments socials i participació ciutadana.
3. Població, territori i indústria.
4. Poder i cultura.
5. El món laboral i el poder.
6. Edat i generacions.
7. Les teories i tècniques de recerca.
8. Educació i poder.
9. Poder i seguretat ciutadana.
10. Benestar social i desigualtats.

- 11. Sociologia de la família.
- 12. Migracions i poder.

II Congrés Català de Joves Sociòlegs i Sociòlogues.

Els joves sociòlegs i sociòlogues organitzen el seu segon congrés, amb el suport de l'Associació Catalana de Sociologia i el Col·legi de Doctors i Llicenciats en Ciències Polítiques i Sociologia de Catalunya. El lloc és a la Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia de la UAB, els dies 13 i 14 de desembre d'enguany.

Els objectius establerts per aquest congrés són:

- Conèixer i discutir la realitat professional dels joves sociòlegs/gues en referència a tres aspectes concrets: els canvis en el mercat laboral, els nous filons d'ocupació i la realitat professional dels sociòlegs/gues fora les fronteres dels Països Catalans.
- Determinar els perfils professionals, observant les variables i els continguts per on es mourà la professió, per tal de cercar estratègies d'adaptació al mercat laboral i consolidar els perfils dels sociòlegs/gues.
- Promoure l'associacionisme i el diàleg entre els diferents agents en el camp de la sociologia, per tal de buscar sempre que sigui possible solucions compartides a problemes conjunts.

Al congrés es duen a terme diverses activitats. Les més importants són aquestes:

- **Tallers professionals** de diferents àmbits de la sociologia (Participació, Ciutadania, Mediació, Desenvolupament Local, Cultura i Religió, Educació, etc.) on es debatrà el paper del sociòleg/ga a la seva consolidació o si té una important projecció de futur. Els tallers vindran precedits per grups de discussió de cadascun dels diferents àmbits, formats per experts en la matèria i que aportaran el document base per a estructurar el funcionament i contingut dels diferents tallers.

- **Ponències i comunicacions** per part de joves professionals de la sociologia, que duran a terme la presentació de les seves recerques sobre uns àmbits definits (Polítiques Socials i Sociologia Política, Sociologia de l'Educació, Sociologia del Treball i de les Organitzacions, Sociologia del Gènere, Sociologia de la Cultura i Àmbits Fonamentals de la Sociologia).
- **Taula** sobre la situació actual de la sociologia i els joves professionals arreu del món, amb la participació de sociòlegs/gues que posaran en comú les seves experiències a Catalunya, Europa, Estats Units i Llatinoamèrica.
- De forma paral·lela a les activitats, durant el congrés tindrà lloc una Fira d'Organitzacions. L'objectiu d'aquesta fira és que les diverses entitats, empreses i associacions que contracten i treballen amb sociòlegs/gues puguin mostrar les seves activitats. Es vol aconseguir un entorn d'intercanvi entre els joves professionals de la sociologia i les empreses del sector.

A continuació detallem el programa:

- Divendres 13 de desembre

9:30 a 10:30 - Recepció de participants i lliurament de materials i acreditacions.

10:30 a 11:00 - Sessió inaugural: Exposició de les conclusions del primer congrés i del perquè d'aquest segon. Inauguració de la Fira.

11:00 a 11:30 - Pausa pel cafè

11:30 a 14:00 - Taula sobre la situació professional dins i fora de Catalunya. Intercanvi d'experiències entre sociòlegs i sociòlogues que coneixen l'estat de la sociologia tant a Catalunya, com a l'Estat espanyol, Europa, Llatinoamèrica i els Estats Units.

16:00 a 18:00 - Realització dels Tallers Professionals.

18:00 a 18:30 - Pausa

18:30 a 20:00 - Segona part dels Tallers Professionals.

- Dissabte 14 de desembre

10:00 a 11:30 - Presentació de ponències i comunicacions.

11:30 a 12:00 - Pausa pel cafè

12:00 a 14:00 - Segona part de la presentació de ponències

16:00 a 18:00 - Tercera part de la presentació de ponències.

18.00 a 18:30 - Pausa pel cafè

18:30 a 20:30 - Sessió de cloenda:

Exposició de les conclusions del Congrés i de línies de futur a seguir. Homenatge a Raimon Bonal.

Notícies

Grup d'Anàlisi de l'Acció Col·lectiva i dels Moviments Socials. Projectes iniciats.

El Grup d'Anàlisi de l'Acció Col·lectiva i dels Moviments Socials, format per socis i sòcies de l'Associació Catalana de Sociologia, continua la segona part del projecte iniciat l'any 2001, *El moviment a les Terres de l'Ebre. Anàlisi de la mobilització*, amb una beca de recerca concedida a aquest grup per la Fundació Bofill. Aquest estudi té una durada de vuit mesos i es realitza dins del marc de l'Institut d'Estudis Catalans. Sobre la primera part està a punt de sortir al carrer un llibre (vegeu la secció de publicacions del soci).

El mateix grup continua la recerca *Alternatives de desenvolupament i de gestió a la Comarca de la Segarra. El cas de l'empresa LEAR*, gràcies a un ajut per a la recerca concedit a aquest grup pel Consell Comarcal de la Segarra. Està previst que aquest estudi finalitzi la properament i es pugui fer la presentació dins del marc de l'Institut d'Estudis Catalans.

Sopar-col·loqui: *La seguretat ciutadana: el paper dels ajuntaments.*

El passat 24 de novembre va tenir lloc a l'Hotel Espanya un sopar col·loqui *La seguretat*

ciutadana: el paper dels ajuntaments, en el marc de les activitats desenvolupades per l'Associació Catalana de Sociologia.

Les taules constituïdes van ésser les següents:

Taula 1: *La desaparició dels sistemes tradicionals de control social / Els sistemes de valoració de la inseguretat.*

President de la taula: Il·ltre. Sr. Joan Ridao, diputat del Grup parlamentari d'ERC.

Ponent: Sr. Diego Torrente, professor de Sociologia UB.

Taula 2: *Les policies locals: pervivència del model comunitari? / El desplegament dels mossos d'esquadra.*

President de la taula: Il·ltre. Sr. Alex Bas, director del gabinet d'estudis del departament d'Interior i assessor del conseller.

Ponent: Sr. Carles Sánchez, sots director general de coordinació de les policies locals.

Taula 3: *Un model municipal de seguretat ciutadana; política pública, estratègia, comunitat i integració.*

President de la taula: Il·lm. Sr. Celestí Corbacho, alcalde de l'Hospitalet de Llobregat.

Ponent: Sr. Ricard Brotat, cap de disciplina urbanística i de les activitats de l'Ajuntament de Badalona. Expert en temes de seguretat.

Seguint la fórmula habitual, després d'una breu introducció per part dels ponents, els presidents de cada una de les taules va iniciar els respectius debats. A l'acabament de cadascun dels debats, es va produir un animat plenari durant el que es van apuntar una sèrie d'idees força, que tot seguit apuntem:

A) A l'entorn de la seguretat:

- 1) La seguretat com a element fonamental de l'Estat del benestar, en tant en quant garanteix la llibertat i la igualtat dels ciutadans.
- 2) La seguretat com un bé públic necessari per de la qualitat de vida dels ciutadans.

- 3) La necessitat de formular polítiques públiques de seguretat allunyant-se de les òptiques exclusivament policíiques, assumint el caràcter transversal del concepte de seguretat ciutadana.

B) A l'entorn de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat:

- 1) La necessitat de racionalitzar i clarificar l'actual model policial (incompreensible sota el punt de vista del ciutadà) la qual cosa comportaria la modificació de la Llei Orgànica de Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat.
- 2) Sota el principi de subsidiarietat i de proximitat al ciutadà, els municipis han d'ostentar la responsabilitat bàsica en matèria de seguretat, deixant als cossos supra-locales, els àmbits d'especialització.
- 3) Conseqüentment, l'autoritat bàsica en matèria de seguretat, a nivell local, hauria de ser l'alcalde.

Visites del curs *La recerca sociològica a Catalunya (VIII)*.

Continuem publicant en aquestes planes els treballs de resum sobre les sessions del curs *La recerca sociològica a Catalunya*, actualment anomenat *Curs Raimon Bonal* que enguany se celebra en la seva quarta edició. Aquests textos provenen de la primera convocatòria del curs i varen realitzar-se a iniciativa dels mateixos alumnes del curs.

Des d'aquest butlletí pensem que pot ser útil divulgar el seu contingut a través d'aquestes pàgines. Entenem que, a part de mostrar el treball que es fa al curs, també és bo que es doni a conèixer els centres que han ajudat a fer-lo

possible, en quant a les recerques i les activitats que s'hi duen a terme.

A continuació s'ofereix el resum de la visita realitzada a la fundació CIREM, realitzada el 8 d'abril de 1999.

1. Origen del centre.

El centre d'Investigació i Recerca d'Estudis de la Mediterrània (CIREM) és una fundació privada creada l'any 1989 que sorgeix per dedicar-se a la recerca de caire social dins la dimensió europea, sense deixar de costat la vessant mediterrània.

A partir de 1986 es redefineix la necessitat d'encapçalar iniciatives de centre per dur a terme estudis europeus. La Unió Europea es converteix en el màxim demandant d'estudis en recerca aplicada: *s'ofereix respostes a un client en l'àmbit del capital humà i científic*.

2. Objectius i activitats.

El nostre entrevistat, Xavier Matheu comenta que els objectius que prevalen, dins un ampli ventall d'estudis econòmics i socials, són la recerca aplicada i els treballs de consultoria (finançament propi en base a demandes de projectes en el sector dels negocis per a facilitar respostes i assessorament).

Les diferents activitats s'agrupen en quatre àrees o línies de treball:

- Formació i educació (formació contínua a Madrid).
- Política Social (innovador en temes interculturals, immigració, projectes d'intervenció...)
- Mapes socials envers grups concrets (exclusió social, gent amb risc)
- Desenvolupament local i regional, que se subdivideix en:
  - Planificació estratègica durant els jocs (escenificació de polítiques amb metodologia participativa).

- Jaciments d'ocupació "Llibre blanc envers el desenvolupament d'Europa", noves fonts d'ocupació.

Aquestes necessitats emergeixen en la conjuntura de l'aparició de la crisi de l'estat del benestar. A nivell local s'han de cobrir demandes socials emperò l'aixeta es va retallant i les polítiques socials, cada vegada més, van minvant. Per tant, es pren com a referència les polítiques potenciadores de treball que du a terme l'Estat Francès.

3. L'organització del CIREM.

CIREM s'organitza en tres centres coordinadors de les distintes activitats: el Centre de Barcelona, el Centre Internacional (també ubicat a Barcelona) i per últim un centre a Madrid.

Matheu defineix una tasca aglutinadora com la unitat R+D, és a dir, recerca i desenvolupament per donar suport a les línies de treball permanent. Consisteix en el recull de les experiències de les persones que hi treballen, els projectes fets, les conclusions que s'extreuen, etc.

Concretament sobre el Centre Internacional: dins els projectes de la Unió Europea s'ha creat xarxes cooperadores per dur-los a terme amb altres països. Per exemple, fruit d'aquestes col·laboracions externes, ha sorgit una proposta a França per fer un estudi a Romania.

En aquest àmbit de cooperació internacional preval l'intercanvi de finançament des d'ONGs de l'exterior i l'intercanvi de coneixements d'ONGs locals que treballen des del propi país.

La selecció de personal interessat en desenvolupar el projecte es fa mitjançant concursos restringits. Es pot treballar tant des de ministeris com d'altres entitats per transferir el millor *saber fer*.

La feina de cooperant es realitza al país on queda implicat el projecte i des de Barcelona es dona suport logístic i tècnic. Les propostes dels experts són dutes a terme en tres setmanes en el país concret. És a dir, les fases del projecte abasten des de l'observació en el terreny, la

planificació operativa, la metodologia i l'avaluació.

Per acabar, als estudiants ens varen exposar dos exemples pràctics: un estudi a Madrid relacionat amb la formació contínua i un altre vinculat al sector tèxtil en l'àmbit de la gestió de recursos humans i l'oferiment de servei diagnòstic operatiu.

Al respecte, FORCEM s'especialitza en el camp de la formació contínua en les empreses, i el finançament es treu de cotitzacions de la Seguretat Social.

Aquestes necessitats de formació segueixen l'acord bipartit entre empresa i sindicats, i els plans agrupats són dirigits a més de dues-centes cinquanta persones que presenten la sol·licitud. Això genera col·laboració entre les tradicionals PIMES.

FITXA

Fundació Centre d'Investigació i Recerca d'Estudis de la Mediterrània (CIREM)
Travessera de les Corts, 39-43, lateral-2^a
08028-Barcelona
Telèfon: 93/ 440 10 00
Correu electrònic: cirem@cirem.es
Entrevista realitzada a Xavier Matheu.

Publicacions dels socis

El Grup d'Anàlisi de l'Acció Col·lectiva i dels Moviments Socials presentarà el proper dia 14 de desembre a Tortosa el seu llibre *La lluita per l'Ebre. El moviment social contra el Pla Hidrològic Nacional i el Transvasament de l'Ebre*. (Editorial Mediterrània, 200 pàgs.). Aquest treball es fruit de la recerca començada el 2001, becada per la Fundació Bofill.

Convocatòries.

Cursos de l'Institut Català d'Antropologia.

- **Curs:** *Niñ@s de la calle en Brasil: Representaciones y políticas*, a càrrec del Dr. Geovanio Edervaldo Rossato.
Dates: 3, 5, 10, 12 i 17 de març de 2003.
Horari de 18 a 21 h.
- **Curs:** *Identitat, racisme i violència. L'anàlisi de les relacions interètniques a l'escola i en la societat*, a càrrec del Dr. Carles Serra.
Dates: 26 de març, 2, 9, 23 i 30 d'abril de 2003. Horari de 16 a 19 h.
- **Seminari:** *Les idees i experiències humanes del temps*, a càrrec del Dr. Ignasi Terradas.
Dates: 9, 10 i 16 de desembre de 2002.
Horari: de 18,30 a 20,30 h.
- **Seminari:** *Mundialització cultural i educació*, a càrrec del Dr. Enrique Santamaría.
Dates: 18, 19 i 20 de març de 2003. Horari: de 19 a 21 h.
- **Seminari:** *Treball, treballs i gènere. Els estudis sobre treball des de la perspectiva de gènere*, a càrrec de la Dra. Virginia Domínguez.
Dates: 21, 22 i 24 d'abril de 2003. Horari de 18 a 20 h.
- **Seminari:** *La memòria com a acció social*, a càrrec del Dr. Félix Vázquez.
Dates: 5, 6 i 7 de maig de 2003. Horari de 19 a 21 h.

Els preus són: 51 € pels cursos (45 € estudiants) i pels seminaris 30 € (24 € estudiants). El lloc és al Pati Maning. C/ Montalegre, 7 08001-BCN.

Per més informació: INSTITUT CATALÀ D'ANTROPOLOGIA. C/ Urgell, 259, s.s.3 08036-BARCELONA

Tel. i fax: 93 321 22 59

<http://www.ub.es/ica/icahp.htm>

mail: ica@trivium.gh.ub.es

Màster i postgrau interuniversitari en *Estudis i Polítiques de joventut.*

El programa s'adreça a diplomats i llicenciats interessats a treballar en el camp dels estudis i les polítiques de joventut. També va dirigit a professionals de les organitzacions i serveis de joventut que vulguin completar i actualitzar la seva formació en aquest àmbit. De manera específica, s'adreça als titulats superiors en ciències socials, ciències de l'educació i disciplines d'intervenció social. Excepcionalment es podrà acceptar alumnes amb experiència professional en el camp de la joventut, que no compleixin els requisits de titulació universitària. Aquests alumnes tindran dret a un certificat d'estudis.

Per més informació: Coordinació Territorial de Joventut. Rb. d'Aragó, 8 25002-Lleida
Tel: 973 279217 Fax: 973 279201
Mail: rtjoventut.lleida@presidencia.gencat.es
<http://www.udl.es/dept/geosoc/CEJ/master.html>

3er Simposi sobre les desigualtats socials a Catalunya.

La Fundació Bofill convoca pels propers 19 i 20 de desembre de 2002 el *3er Simposi sobre les Desigualtats Socials a Catalunya*. Aquest simposi és obert a totes aquelles persones que des de la seva activitat professional o social tenen interès en el coneixement de la societat catalana, especialment en tot allò que fa referència a processos de desigualtat social.

Per a qualsevol informació i inscripcions, dirigiu-vos a la Fundació Bofill. En quant a la seu del simposi és al Col·legi d'Advocats de Barcelona. C/ Mallorca, 283 08037-Barcelona.

Publicacions dels socis

- Qualsevol ressenya de les publicacions, estudis o investigacions dels nostres socis serà ben rebuda i publicada.
- Si desitgeu publicar un article, poseu-vos en contacte amb la Junta o amb la secretaria de l'ACS.
- També exposarem qualsevol informació sobre jornades, congressos, seminaris i cursos d'interès que ens feu arribar.
- Us quedarem agraïts de qualsevol comentari o suggeriment que vulgueu fer-nos.

Fitxa d'inscripció

Nom.....Cognoms.....

DNI..... Adreça.....

Codi Postal..... Localitat.....

Tel. .... Correu electrònic .....

Quota Anual: 42€ Estudiants i llicenciats des del gener 1998: 12€

Dades per a la domiciliació

Banc o Caixa ..... Codi ..... Signatura:

Agència ..... Codi .....

Nº. Compte .....

Data.....

També podeu fer l'ingrés al compte núm. 2100-0963-62-0200027465 de "la Caixa" que té l'Associació Catalana de Sociologia. Per a qualsevol consulta adreceu-vos a:
Tels. 93 3248581/85. Correu electrònic acs@iecat.net